

EXAMENSARBETE

Våren 2017

Sektionen för hälsa och samhälle
Sociologi

Heteronormativa ideologier

I det motsägelsefulla gränslandet

En studie om femininitet(er) och maskulinitet(er)

Författare

Sandra Karlsson

Handledare

Gudmund Jannisa

Examinator

Eduardo Naranjo

Abstract

Studiens syfte har varit att undersöka kvinnors delaktighet i reproduktion av heteronormativa förväntningar på kvinnlighet och manlighet genom narrativmetod, analysera böcker inom erotisk kvinnolitteratur samt intervjuer med kvinnor. Studiens fokus handlade om samtidens framställande samt representationer av femininitet(er) och maskulinitet(er). Genom frågeställningarna, *Hur framställs heteronormativ femininitet(er) och maskulinitet(er) i erotisk kvinnolitteratur? Hur framställer kvinnor sin syn på femininitet(er) och maskulinitet(er)?* Studien kopplades samman med radikal feministisk teori rörande det manliga patriarkatets roll som hegemoni i samhället samt queerteorins definitioner av genus och heteronormativitet. Studien innefattade också inslag av feministisk forskning rörande populärkulturen. Utifrån mitt syfte samt frågeställning har jag kommit fram till att kvinnor är delaktiga i reproduktionen av heteronormativa förväntningar på kvinnlighet och manlighet. Men studien visar också på en skiftande dubbelhet rörande ”idealkvinnan” och ”idealmannen”

Abstract

The aim of the study has been to examine women's participation in the reproduction of the system of heteronormative expectations of femininity and masculinity through narrative method, analyze books within the erotic women's literature, as well as interviews with females. The study's focus was on the presentation and representations of the femininity(s) and masculinity(s). Through the questions, *How represents heteronormative femininity(s) and masculinity(s) in the erotic women's literature? How portray women, their views on femininity(s) and masculinity(s)?*

The study were linked with the radical feminist theory regarding the male patriarchy's role as a hegemony in society, as well as one of queer theory's definitions of the gender and heteronormativity. The study also included elements of feminist research on popular culture. On the basis of my purpose and the research question I have come to the conclusion that women are involved in the reproduction of the system of heteronormative expectations of femininity and masculinity. But the study also shows a shifting duality of ”ideal woman” and ”ideal man”.

Nyckelord

Femininitet(er), Maskulinitet(er), Heteronormativitet, Genus & Feministisk teori

Keywords

Femininity(s), Masculinity(s), hetero-normativity, Gender & Feminist theory

Innehåll

Abstract	2
1. Bakgrund.....	4
2. Inledning	4
3. Problemformulering och syfte	5
3.1 Problemformulering	5
3.2 Syfte	5
3.3 Frågeställningar.....	5
3.4 Avgränsning/Urval	5
3.5 Förväntat resultat.....	6
4. Metod	6
4.1 Onotologisk ståndpunkt.....	6
4.2 Data insamlingsmetod 1	7
4.4 Tillförlitlighet	7
4.5 Metod diskussion.....	8
5. Teori.....	9
5.1 Feminism och populärkultur	9
5.2 Tidigare forskning, feminism och populärkultur.	10
5.3 Radikalfeministisk teori	11
5.4 Queerteori.....	12
5.5 Genus och heteronormativitet	13
6. Resultat	14
6.1 Femtio nyanser av honom	14
6.2 När vi möttes	15
6.3 En enda natt.....	16
6.4 Analys 1.....	17
6.5 Intervjuer	19
6.6 Kvinna 27 år.....	19
6.7 Kvinna 33 år.....	21
6.8 Kvinna 34 år	22
6.9 Kvinna 38 år	23
6.10 Kvinna 44 år	24
6.11 Analys 2.....	25
7. Diskussion.....	26
8. Sammanfattning	27
9. Litteraturförteckning	29
Bilaga	30

1. Bakgrund

Denna C-uppsats är en fördjupning på min tidigare B-uppsats.

2. Inledning

Människan formar sin omvärld i sociala konstruktioner som i sin tur skapar och återskapar föreställningar om vår verklighet. Detta är ett socialkonstruktivistiskt synsätt som betyder att all vår kunskap alltid är obeständig, då verkligheten är relativ och skiftar beroende på vilket perspektiv som väljs. Säger man vad man vill men språket spelar här en central och ibland en avgörande roll hur vi människor fastställer vår verklighet. Berättelser i vårt samhälle kan definiera vår samtid, men berättelser kan också äga makten till att forma människors föreställningar runt makthierarkier som är så normativa att de ej upplevs som ett maktutövande, för alla de som faller inom ramen för den. Heteronormativiteten är en sådan hegemoni. Heteronormativa ideologier finner vi över allt, då den heteronormativa ideologin är ett vedertaget system av föreställningar samt idéer hur vi kvinnor och män bör vara.

Erotisk kvinnolitteratur har under de senare åren fått uppsving, trots att denna genre ofta ses ned på och gärna benämns som kiosklitteratur, tantsnusk med mera. Det intressanta med denna genre är att det är böcker skrivna av kvinnor för kvinnor. Det är en genre som ofta får hård kritik att vara stereotyp heteronormativ, en bild jag själv delar efter många lyssnande observationer. Där män representerar hegemoni och kvinnor som den andre. Med det vill jag säga att denna genre skriven av kvinnor för kvinnor är delaktiga i reproduktionen av manlig dominans och kvinnlig underkastelse. Dock är det viktigt att framhäva att det existerar undantag även inom denna genre, där det finns en vilja att förändra rådande representationer av kvinnlighet och manlighet.

Men det är inte bara populärkulturen som kan ge berättelser ifrån vår samtid, om jag nu har ett antagande att kvinnor är medaktörer till reproduktion av manlig dominans och kvinnlig underkastelse så blir det i denna studie av vikt att ta del av kvinnors representationer, tankar, syn samt åsikter rörande femininitet(er) samt maskulinitet(er). Här lämnar vi bakom oss den erotiska kvinnolitteraturens stereotypa representationer av femininitet(er) och maskulinitet(er). I stället tittar på mångfald av växlande dimensioner i representationer av femininitet(er) samt maskulinitet(er).

3. Problemformulering och syfte

3.1 Problemformulering

Det råder en obalans i jämnlighet mellan män och kvinnor vilket grundas i att män har makt över kvinnor som grupp. Detta härleder till en ojämnlighet mellan genusordningarna i vårt samhälle då män alltid drar fördelar över kvinnors underordning. Att förstå uppbyggnader av hegemoniska system som bygger på dominans samt underordning är viktigt i studier rörande jämnhöjd. Att skönja förståelse av relationer mellan män och kvinnor bör få en mer markant och tydlig plats i analyser av heteronormativa genusmaktordningar. Då maktförhållanden med sexualitet som grund är socialt och kulturellt bestämda utifrån den hegemoniska heteronormen, som reproducerar föreställningar/förväntningar av hur män och kvinnor bör vara. En norm som anses så självklar att den sällan ses som hegemonisk och som på så vis sällan i frågasätt av dem som lever inom ramen av heteronormen.

3.2 Syfte

Syftet med denna C-uppsats är att undersöka kvinnors delaktighet i reproduktion av heteronormativa förväntningar på kvinnlighet och manlighet. Då kvinnor lika mycket som män bör anses som medaktörer i att bevara traditionella könsroller och den genusordning som återföljts där av utifrån heteronormen som hegemoni.

Genom narrativmetod, analyseras böcker inom erotisk kvinnolitteratur samt intervjuer med kvinnor. Då studien fokuserar på samtidens framställande av representationer av femininitet(er) och maskulinitet(er). Studien kopplas samman med radikal feministisk teori rörande det manliga patriarkatets roll i samhället samt queerteorins definitioner av genus och heteronormativitet. Vidare kommer studien ta in, inslag av feministisk forskning rörande populärkulturen.

3.3 Frågeställningar

Hur framställs heteronormativ femininitet(er) och maskulinitet(er) i erotisk kvinnolitteratur?

Hur framställer kvinnor sin syn på femininitet(er) och maskulinitet(er)?

3.4 Avgränsning/Urval

Femtio nyanser av honom av E L James (2012) blev en internationell storsäljare, den tog kvinnliga läsare världen över med "storm" vare sig det handlade om de läsare som tyckte om den eller för de läsare som ansåg den vidrig och kvinnoförnedrande. E L James bokserie gav erotisk kvinnolitteratur ett uppsving och helt plötsligt blev denna bokserie mycket

omdebatterad. Även fast denna bok har några år på nacken anser jag den värd att analysera dels för att den just blev så omtalad samt debatterad och dels för att jag har funnit att *Femtio nyanser av honom* har haft stor påverkan inom denna populärkulturella genre.

När vi möttes av Anna Todd (2015) har också fått en internationell publik. Dock slog Anna Todds bokserie först igenom inom internet fenomenet Wattpad, innan bokförlagen tog sig an att publicera hennes böcker. Anledningen till att jag valde denna bok grundas i att Anna Todd förutspåddes att vara den yngres generation av E L James i mina förforskningar.

En enda natt av Simona Ahrnstedt (2014) är en av få svenska författare inom genren erotisk kvinnolitteratur och hennes böcker har slagit på den svenska marknaden och hon har även givit ett namn åt denna populärkulturella genre i Sverige. Men det mest intressanta och varför jag just valde att analysera *En enda natt* är att den till viss del särskiljer sig från erotisk kvinnolitteraturens stereotypa heteronormativa representationer av genusordningar.

Mina avgränsningar/urval till intervjuerna utgjordes av heterosexuella kvinnor för att studien är kontext bunden till människor som lever inom heteronormen samt ålder för att jag ville se om det fanns skillnader eller likheter i synen på femininitet(er) samt maskulinitet(er) mellan åldrarna. Vidare skedde ett slupmässigt urval/avgränsning då alla som ställde upp på intervjuerna är vita kvinnor. Denna avgränsning behöver inte vara helt fel, då böcker jag analyserat är skrivna av vita kvinnor, där huvudkaraktärerna beskrivs som vita kvinnor och män. Jag rör mig alltså inom analyser av femininitet(er) och maskulinitet(er) sedd från en etnisk vihetsnorm.

3.5 Förväntat resultat

Jag förväntar mig från mina intervjuer med kvinnor till viss del befäster heteronormativa förväntningar på femininitet(er) samt maskulinitet(er) vilket erotisk kvinnolitteratur om och om igen representerar samt på så vis reproducerar. Med dock inte nödvändigt vis lika stereotypa.

4. Metod

4.1 Ontologisk ståndpunkt

Min ontologiska ståndpunkt härleds till socialkonstruktivismen, vilket sammanhänger med hur människan skapar sig sin världsbild samt når sin kunskap genom språket Vulovic (2013, s. 129). Med det menas att människor tillsammans enligt Lindgren (2007, s. 100) deltar i formandet av de olika sätt som sociala fenomen sedan uppfattas. Det är med andra ord en kunskapssteori med fokus på hur människans aktivt deltar i att utforma samt konstruera sociala

fenomen utifrån historiska och kulturella sammanhang. Eller som Lindgren (2009, s. 55) uttrycker det som individers kunskap om att världen är kulturellt skapat där texter utgör en stor del i vår kulturella prägling.

4.2 Data insamlingsmetod 1

Tredimensionell analys av böckerna

Först gjordes en allomfattande bild av böcker vilket följer den narrativa berättandes struktur av en början, en mitt, vanligen följd av ett klimax samt ett avslut/upplösning.

Den andra delen är textuell analys här rör jag mig inom strukturalismen (Lindgren 2009, s. 74). Det innebär att titta närmare på kulturella strukturers generella gestaltning av dominerande ideologier. Lindgren (2009, s. 77) beskriver heteronormativa ideologier i denna kontext som ett sätt att se på världen, där ideologi är mer eller mindre sammanhållet system av föreställningar som vi tolkar och utgår ifrån vilket på verkar synen av kvinnlighet och manlighet.

Sedan i sista fasen av analysen kopplas feministisk teori in.

4.3 Data insamlingsmetod 2.

Av de sex personer jag tog kontakt med och frågade om de kunde tänkas ställa upp på en intervju var det fem stycken som tackade ja. Av dessa fem var det en person som ställde upp på intervju öga mot öga. Två intervjuer gick inte att mötas då avståndet var för stort. Medan de andra två önskade att bli intervjuade över telefon för att bespara deras tid. Önskemål som jag tillgodosåg.

Intervjuformen var semistrukturerad intervju, med en utformad intervjuguide som kan ses i bilagan, då jag hade specifika teman jag ville beröra.

Alla intervjuer spelades in och sedan transkriberades intervjuerna.

Tvådimensionellanalys av intervjuerna

Först gjorde jag en narrativ textuell analys av intervjuerna här låg mitt fokus på teman rörande kvinnornas skildringar av femininitet(er) och maskulinitet(er).

För att sedan i sista fasen av analysen åter igen sätta i förbindelse till feministiks teori.

4.4 Tillförlitlighet

Tillförlitligheten i en kvalitativ forskning består av fyra delkriterier (Bryman 2011, s. 354-355).

Trovärdighet

De intervjuade har alla fått information om intervjuens syfte och de etiska riktlinjer som gäller vid intervju som datainsamlings metod. Vidare har alla intervjuade blivit erbjudna att läsa uppsatsen för att de ska få möjlighet att bekräfta att jag har uppfattat deras sociala verklighet på rätt sätt.

Överförbarhet

Uppsatsen syftar till att försöka finna heteronormativa kontexter på djupet inte bredden. Genom att analysera böcker samt intervju kvinnor söker jag finna täta beskrivningar av kvinnors representationer om femininitet(er) och maskulinitet(er) Bryman (2011).

Pålitlighet

Möjlighet att styrka och konfirmera kan vara svår då jag är medveten om att den erotiska kvinnolitteraturens genre är stor och i denna uppsats har enbart tre böcker analyserats. Däremot har jag under en lång tid lyssnat på en stor mängd böcker inom denna litterära genre som förobservation till studien. I dessa förobservationer fann jag att alltför ofta beskrivs femininitet(er) samt maskulinitet(er) efter heteronormativa stereotypa mönster. I intervjuerna sökte jag inte objektiv fakta utan här låg intresset i kvinnornas berättelser som kan säga någonting om vår samtida syn på femininitet(er) och maskulinitet(er) och måhända även dess reproduktion.

4.5 Metod diskussion

Att analysera både böckerna samt de semistrukturerade intervjuerna utifrån narrativmetod var ett självklart val då narrativa berättelser säger oss något om vår samtid. Men det var inte alltid enkelt.

Navet till hur jag gått tillväga i data insamlingsmetod för böckerna samt intervjuerna utgjordes som tidigare nämnts av narrativ analysmetod. Det är en berättande form av analys. Berättandet om subjektskapandepositioner (Kvale & Brinkmann 2014, s. 268). Vilket menas hur vi människor formar oss själva som en helhet/enhet genom en berättelse som är igenkänningsbara. Narrativa berättelser kan ses som en liknelse för människors liv och är fundamental form för tänkande och meningsskapande för människors liv enligt Vulovic (2013, s. 11).

Det finns många anledningar till att använda sig av ett narrativt tillvägagångsätt inom forskning då det för det första analyserar språket och därtill det som inte uttalas. Bryman (2011, s.530) nämner att det säger något om vilket kontext berättelserna verkar i, samt kan narrativt tillvägagångsätt uppvärdera och styrka de berättelser som "vanliga" människor talar om. Vidare

kan man se som Vulovic (2013, s. 125) även påpekar att använda narrativ analysmetod inom textanalyser av litteraturen. Då litteraturen kan ses som medskapare av samhälleliga identiteter. Dessa är särskilt vanliga i studier rörande genus, klass och etnicitet.

Semistrukturerad intervju valde jag dels för att den passar bra med narrativ analys metod. Men också för att jag i studien sökte efter specifika teman utformade efter en intervjuguide. Men jag ville också möjliggöra att intervjuerna kunde få utvecklas och följa kvinnornas berättelser på ett naturligt sätt eftersom jag då kan anpassa frågorna under intervjun utifrån vad intervjupersonen svarar. Intervjuerna kunde då bli mer levande och jag kunde få andra, nya vinklar på begreppen än vad jag själv har planerat för. Genom att vara mer tillmötesgående och spinna vidare på intervjupersonens svar kunde jag få fram dennes syn samt perspektiv.

5. Teori

5.1 Feminism och populärkultur

När man tittar på feministisk analys av populärkultur enligt Moody (2006), trappas debatten upp ifall populärkulturella texter bara reflekterar samhället eller verkar som ett förlopp i det sociala livet. Moody (2006) menar att förståelsen av populärkulturella texter alltså kan agera inom områden på vår historias kulturella praxis. Lindgren (2009, s. 170) belyser också vikten av feministiskt perspektiv på forskning inom populärkulturen. Då de har påpekat på vilka sätt populärkulturen marginaliserar samt stereotypiserar kvinnor. Men det är inte bara kvinnorna inom populärkulturen som tenderar stereotypa. Lindgren (2009, s. 171) nämner överlag att framställandet av könsroller i populärkulturen är könsstereotypa. Där kvinnorna presenteras som sexobjekt, mödrar, hemmafruar etc. medan männen återges som överordnade och dominanta.

Vidare framhåller Moody (2006, s. 172) i att populärkulturella texter kan ge indikationer på vilka sätt vi tänker, känner samt hur vi människor verkar i vår kulturella kontext. Dessa texter kan alltså ses som kulturella referenspunkter vilka synliggör ideologier, diskurser samt värden som är viktiga för feministisk forskning. Populärkulturella texter bildar ett utrymme/utbyte i förhållande till dominerade samt underordnade kulturer. Det vill säga en viktig domän för de som hoppas söka och förstå sociala fenomen.

Moody (2006, s. 173) nämner Gramsci's då hen i egenskap, beskriver en teori om hur den gängse ideologin av framträdande hegemonier hela tiden leder till varad kamp för att återskapa den dominerande hegemonin. Teorier som berör hegemoni uppfattas inom populärkulturella

texter som särskilt avgörande, då de synliggör samt exemplifierar rådande normer men de kan också påvisa genomgripande normförändringar. Underförstått är dock att populärkulturella texter alltid kommer att handla om strävan att upprätthålla det konsensus de för tillfället utmanar. Sett ur ett sådant perspektiv bör läsare av populärkulturella texter inte anses som passiva, utan att de mer troligtvis är aktiva aktörer i meningsskapandet och deras aktivitet kan leda till ett motstånd mot sin underordning. Ett sådant erkännande av de ofrånkomliga processer av förhandlingar i skapandet av hegemonier, har haft stor betydelse för feministiska forskare som har studerat populärkulturen och dess bidrag av könsocialisering i samhället. Alltjämt menar Moody (2006, s.172) att texter, för att de ska bli genuint populära samt ha en ömsesidig betydelse i sammansatta sociala sammanhang. Måste den i sitt överklagande vara heterogen. Texter kan enligt Moody (2006, s.174) därför inte helt enkelt tvingas en helt fristående ställning. Utan den måste kunna vara tillgänglig för flera socialt kulturella identiteter. Det menas att populärkulturella texter ofta är av mångtydlig karaktär, lösa vilka betydande mellanrum kan skapas. Dessa texter möjliggör en öppning för motsägelsefull läsning samt en förmåga att betona tvetydigheter eller förhandlingsspänningar i socialt kulturella värden. Detta innebär att vi bör titta på populärkulturen i stor mängd samt i detalj för att undvika att avfärda populärkulturen som ett förenklat fenomen. Om vi förstår populärkulturella texter som Moody (2006) beskriver det som en plats för kamp och studien i dessa texter som en jakt vilka vi kan finna vedertagna normer som skapar mening. Då kan man också finna att begrepp som kvinnlighet samt manlighet verkar vacklande och inte helt som självklara fastställda diskurser. Dessa diskurser förändras hela tiden och populärkulturen kan ses som bidrag till diskursens förändliga process.

5.2 Tidigare forskning, feminism och populärkultur.

Inom Mills and Bonn Harlequin genre antyder Vivanco (2012) att romanhjältinnorna ofta i allmänhet försvarar sitt oberoende i förhållande till de maskulina antagandena av dominans. Hjältinnorna i dessa populärkulturella texter påstås ofta känna sig hotade känslomässigt om inte fysiskt från den dominerande manlige hjälten inom denna genre. Men hjältinnorna i dessa texter på ett eller annat sätt framstår som segrare i slutet. Robyn Donalds nämns av Vivanco (2012, s. 1068) då hen skriver i samma linje. Donald anser att det är just denna seger över den manliga dominansen som särskilt behagar kvinnliga läsare inom denna litterära genre. Hjältinnan behärskar aldrig hjälten utan hon erövrar hjälten. Det är just denna erövring som ger de kvinnliga läsarna njutning.

Stor fokus inom denna litterära genre vidhåller Vivanco (2012) handlar om den sexuella attraktionen mellan romanfigurerna hjältinnan samt hjälten. Då Harlequin har som sikte att innehålla en utmanande passion samt en synnerligen laddad kärleksaffär vilket drivs av en narrativ konflikt som ska utmynnas i en intensiv och överväldigande fysisk attraktion mellan romanens huvudkaraktärer. I de flesta Harlequin romaner ligger ett stort fokus på kvinnors sexualitet som alltför ofta hamnar inom den heteronormativa ramen, där de får uppleva utpräglade sexscener, fullt av orgasmer, olika sexställningar samt tekniker. Vilket dessa romanhjältinnor aldrig har upplevt med någon annan. Kort och gott det bästa sexet de någonsin har haft.

5.3 Radikalfeministisk teori

Själva grundkärnan i radikalfeministisk teori är ojämlikheter mellan genusordningen man och kvinna enligt Ljung (2015). Dess utgångspunkt vilket Ljung (2015, s. 227) nämner är att män har makt över kvinnor som grupp samt att männen alltid drar fördelar av kvinnors underordning. Det manliga partiarkatet är uppbyggt av ett system som bygger på dominans och underordning. Vidare påpekar radikalfeminister enligt Tollin & Törnqvist (2014, s. 60-61) att förståelsen av relationer mellan män och kvinnor måste få en mer markant och tydlig plats i analyser rörande heteronormativa genusmaktsordningar. Då maktförhållanden med sexualiteten som grund är socialt och kulturellt bestämda, där heterosexualiteten är den härskade normen vilket Ljung (2015, s. 228) beskriver.

Vi har fått som tradition att bara tänka på parrelationer mellan kvinna och man som ett uttryck för kärlek och intimitet (Tollin & Törnqvist 2014, s. 60). Då män och kvinnor inordnas som Tollin & Törnqvist (2014, s. 61) beskriver, patriarkala normer vilka enligt radikalfeminister medför att många kvinnor lär sig att leva med en syn av sig själva som underlägsna. Detta måste förstås av följden att någon annan grupp gynnas på kvinnors bekostnad. I en patriarkal tilldelas alla män vare sig de vill det eller inte fördelar framför kvinnor. I enlighet med radikalfeministiskt perspektiv som Tollin & Törnqvist (2014, s. 72) beskriver närvarar förtryck och makt hela tiden som en hotande baksida av den romantiska kärleken, de menar att det är en fråga om rang inte artskillnad.

Den heterosexuella relationen måste alltså enligt radikalfeministerna tolkas som en politisk plats där mäns hegemoni över kvinnor brukas. Radikalfeministerna menar också att våld samt sexualitet är blandade uttryck för hegemoni i det patriarkala samhället. Då män ofta återfinns i de mest betydelsefulla positionerna i samhället har sexualiseringen inflytande för kvinnors livsvillkor, likväl för att finna kärlek men också för att få självförtroende. Vidare menar

radikalfeminister som Ljung (2015) beskriver det att erotiserad manlig överordnad och kvinnlig underkastelse dominerar samt präglar det heteronormativa spelet. Det är inom denna ram som radikalfeministiska teoretiker anser att relationerna mellan män och kvinnor samt sex skapas. De påstår alltså att sexualiteten är en social konstruktion i den bemärkelsen att de definieras av män och påtvingas kvinnor. Liknade tendenser påvisar Lindgren (2009, s. 174) då han nämner hur populärkulturella texter utifrån radikal feministisk forskning i allmänhet kan ses som representationer vilka utgår från den ”manliga blicken”. Då populärkulturella texter till största delen tillhandahåller bilden av en kvinna utifrån ett manligt betraktarperspektiv.

En viktig forskare angående det manliga patriarkatet är Connell, hon kopplas nödvändigtvis inte direkt till radikalfeministisk forskning utan i många fall till queerperspektivet. Men Connells forskning om män och manlighet och då främst forskningen rörande hegemonisk samt medskyldiga manligheten är nära sammankopplat till radikalfeministernas teorier om det manliga patriarkatet. Connell (2005) myntade fyra begrepp av maskulinitet(er). *Den hegemoniska manligheten* vilket Lidgren (2007, s. 121-122) beskriver som manlighetens norm. Den norm som legitimerar manlig överordnad samt kvinnlig underkastelse. *Den medskyldiga manligheten* som nödvändigtvis inte är idealmannen, men som ändå åtnjuter stora fördelar för att de just är män. Den hegemoniska manligheten är i vår kultur den stereotypa idealmannen vilket tillför patriarkala fördelar för den stora massan av medskyldiga män. Medan *Den underordnade* samt *den marginaliserade mannen* till hör dock botten av den manliga hierarkin i klass med de underordnade kvinnorna.

5.4 Queerteori

Queerteori är inte en enhetlig teoribildning enligt Ambjörnsson (2006, s.51). Den bör förstås som en uppsättning av tankegångar som alla utgår från idén om att identiteter inte är fixa och fasta (Lidgren 2007, s. 115). Utan att identiteter beror på dess sociala organisering vilka är kulturellt, historiskt och socialt skapade. Gemensamt för dem inom queerteorin, är att de intresserar sig för förställningar av normativitet och avvikelse. Ett av queerteorins centrala områden handlar enligt Ambjörnsson (2006, s. 51) därmed om processer av normalisering kring genus och sexualisering. Då främst den heteronormativa sexualiteten, där man söker finna hur den skapas, upprätthålls och fungerar. Queerteorin söker alltså synliggöra den förgivettagna heteronormativiteten och dess mekanismer som gör den till något enhetligt, naturligt samt till en allomfattande hegemoni.

Queerperspektivet vill visa på hur föreställningar av femininitet(er) och maskulinitet(er) är historiskt och kulturellt beroende av den normgivande heterosexualiteten Ambjörnsson (2006).

En viktig förespråkare för det queerperspektivet är Butler. Butler menar att kön och genus är diskursiva praktiker med andra ord språkligt konstruerade tillblivna handlingar, (Iversen 2011, s. 233). Butlers kanske mest kända teoretiska begrepp är performativitet. Med performativitet menas hur kön uppkommer som en konsekvens av människors upprepade handlingar. Kön blir då en följd av görandet i givna sammanhang vid givna tidpunkter. Hon menar då enligt Iversen (2011, s. 236-237) att kön och genus är en reproduktion av upprepade handlingar över tid och rum och att denna reproduktion är beroende av repeterade imitationer. Genom handlingar som imiterar andra handlingar skapas illusionen av ett bakom liggande kön. Dessa upprepade imitationer menar Butler enligt Iversen (2011, s. 239-240) är upprepade handlingar för att bli tagna på allvar som kvinna och man. Vidare menar Butler enligt Iversen (2011, s. 242) att vi formar våra identiteter genom att förkasta vissa så kallade kärleksobjekt. En kvinna blir till för att hon förkastar en kvinna som kärlekspartner vice versa för män. Dessa identitetsföreställningar enligt Lindgren (2007, s. 118) är fastlåsta på så sätt att vi bekräftar normaliteten samt stereotyperna genom att inte reagera på dem alls, just för att de har blivit så starkt kulturellt vedertagna föreställningar av heteronormativ femininitet(er) samt maskulinitet(er).

5.5 Genus och heteronormativitet

Med genus menar jag den generella uppfattningen eller föreställningen som delas av många människor att kvinnor och män är varandras psykologiska motpolar. Denna föreställning är så starkt rotad, så många upplever att dessa genusmönster är fasta och bestående enligt Connell (2009, s. 9). Den genusordning/genussystem vi ser idag kännetecknas av manlig dominans alltså mannen som norm och kvinnan som "den andre" vilket indirekt gör kvinnan underlägsen mannen som innehavare av hegemoni. Vidare beskriver Fahlgren (2007, s. 8) att femininitet(er) samt maskulinitet(er) sett som genusordningar blir till av samspelet mellan människor, en typ av socialkonstruktion vilka "köns" formade praktiker över tid formar synen av vad en kvinna och man bör vara. Ambjörnsson (2004, s. 63-64) beskriver den normativa femininiteten som idealkvinna bör äga är egenskaper som kontroll, motfullhet, försiktig, omhändertagande, äga empati samt vara inkännande. Utöver det bör idealkvinnan utifrån heteronormen inte vara för passiv, väntande eller undfallen. Idealkvinnan ska också vara en tänkande samt agerande om än relativt underordnad mannen.

Med heteronormativitet tänker jag på de starkt förankrade ideologier som skapar föreställningarna om kvinnligt och manligt. Enligt Ambjörnsson (2006, s. 112) är det ett så kallat normsystem där kön och genus är svåra att särskilja. Detta normsystem föreskriver att du

ska vara kvinna och man därpå även hur du ska vara kvinna och man. Ambjörnsson (2006, 112-113) beskriver Butlers begrepp den heterosexuella matrisen vilket innebär att de enda tänkbara könen är just kvinna och man och att dessa lägen ställs i motsats till varandra både kroppsligt samt beteendemässigt. Med det menas, för att anses som en ”riktig” kvinna krävs inte bara ett kvinnligt kön, utan kvinnan måste också vara, gå, stå, klä sig, åtrå män med mera enligt samhällets förväntningar för att anses som en riktig kvinna vice versa för männen. De måste för att anses som riktiga män påvisa motsatsen till kvinnlighet. Vidare med heteronormativitet menar jag på de inlärda levnadsmönster vi får lära oss att leva efter tidigt, redan i vår barndom. Heteronormen är en sådan självklar maktstruktur att de som lever inom den uppfattar den som naturlig. Men heteronormen och dess reproduktion av femininitet(er) och maskulinitet(er) är socialt skapt enligt Ambjörnsson (2006, s 78), det är en socialt skapad norm vilket upprätthåller hegemoniska hierarkier där både heteronormativ manlighet och kvinnlighet är idealet.

6. Resultat

6.1 Femtio nyanser av honom

Litteratur studerande Anastasia Steel träffar sin stora kärlek Christian Grey av en slump. Då hon ställer upp för sin bästa vän och tar sig an att intervjua Vd:n Christian Grey, i hennes ställe. Anastasia blir helt trollbunden av denna man. Han är snygg men också skrämmande i sin framtoning. Övertygad om att hon aldrig mer kommer möta denna fascinerade man gör hon allt för att glömma honom. Dock kan Christian inte heller glömma Anastasia, även han har blivit oförklarligt hänförd av Anastasia. Så en dag dyker Christian oväntat upp och bjuder ut henne på en dejt.

Christian är ingen vanlig man, han är stormrik, passionerad samt kontrollerande. En man med mörka hemligheter vilket doldes bakom en perfekt fasad. Han varnar Anastasia om och om igen att hålla sig borta från honom och han försöker att hålla sig borta från henne. Denna oskuldsfulla, naiva och blyga Ana Steel.

Bakom Christians perfekta fasad gömmer sig en man vilket har behov att kontrollera sin omvärld ”En människa som tillskansar sig förmågan att ta sitt eget sinne i besittning kan även ta varje annan sak i besittning som hon har rätt till. Jag är nämligen en enkelspårig – driven skulle man kunna säga. Jag gillar kontroll både över mig själv och över dem runtomkring mig”. Anastasia förstår ganska snart att Christian inte är en okomplicerad man. Hans stora kontrollbehov utmynnas i ett slags påstådd BDSM. (BDSM vilket är ett slags sexuellt utövande som kretsar kring sexuelldominans och underkastelse. Vanliga inslag är olika former av sexuellt smärta men på likas villkor). Anastasia tvingas att välja

mellan hennes motvilja till Christian sexuella läggning eller gå honom till mötes. ”Han tycker om att göra kvinnor illa. Tanken gör mig ledsen. Du är alltså sadist? Jag är dominant[...] Vad betyder det? Det betyder att jag vill att du ska frivilligt underkasta dig mig i alla sammanhang[...] Enkelt uttryckt så vill jag att du ska vilja göra mig till lags[...] Jag har regler och vill att du ska följa. De är till för att du ska kunna vara mig till lags. Om du följer dessa regler till min belåtenhet så kommer jag att belöna dig. Om du inte gör det så kommer jag att straffa dig”.

Anastasia vill inget annat än att ha ett ”normalt” förhållande med Christian men väljer till slut att gå Christian till mötes, och försöka underkasta sig honom i allasammanhang. ”Plötsligt förstår jag hur det ligger till. Jag vill ha hans kärlek. Jag vill att Christian Grey älskar mig. Det är därför jag är avvaktande när det gäller vårt förhållande- för att jag på djupare plan har upptäckt ett behov av att bli älskad och åtrådd. Men hans femtio nyanser gör att jag inte kan ge mig hän. Allt detta BDSM är ett sätt att kringgå den verkliga kärnfrågan. Sexet är fantastiskt, han är rik och snygg. Men inget av detta betyder något om han inte älskar mig, och det som verkligen tynger mig är att jag inte tror att han vet vad kärlek är. Han älskar inte ens sig själv[...] eftersom han inte är värd kärlek. Hur kan han tänka så?[...] Jag blundar och försöker tänka mig in i hans smärta, men kan inte ens föreställa mig den”.

Tillslut kommer Anastasia till den punkten hon måste möta Christians mörker på allvar, ”Men när du vill bestraffa mig så blir jag rädd för att du ska göra mig illa[...] Jag vill göra dig illa[...] Jag behöver det helt enkelt. Han tystnar och ser på mig med en plågad blick. Sedan skakar han på huvudet. Jag kan inte berätta varför.

6.2 När vi möttes

Tessa har precis börjat på college, hon är flickan med höga betyg samt klara ambitioner med vart hon vill komma i livet. Med en perfekt pojkvän kvar där hemma och en överbeskyddad mor, som inget hellre vill än att hålla Tess borta från oanständigt studentliv. Där möter hon Hardin, hennes raka motsats. Den tatuerade, piercade Hardins som hamnar i slagsmål, är oförsämd samt strular runt med massor av tjejer. Tessa vet att detta inte är en lämplig kille för henne, men hon kan inte hålla sig borta och Hardin kan inte heller hålla sig borta från den prydliga och ordentliga Tess som kan reta gallfeber på honom med sin präktighet.

I mötet med Hardin tvingas Tessa att ifrågasätta sina rotade värderingar från sin mor, Tessa börjar ställa sig frågor vem jag är, vad vill jag och hur vill jag ha det. Kampen för Tessa ligger i åt ena sidan fortsätta vara moderns duktiga flicka som är artig, har välkammat hår, plockade ögonbryn ren strukna kläder. Behålla den perfekta pojkvännen som modern godkänt eller välja Hardin. Denna oförsämda kille som är rebellisk, kärleksfull i ena stunden och beräknade och kall i nästa, vilket skulle leda Tess in i en osäker framtid ”Vi kommer aldrig att bli tillsammans eller bli mer än det här, men just nu vill jag bara vara i nuet, bara vi två. Tanken får mig att skratta lite. Jag är inte alls någon vara i nuet- person”.

Det Tessa dock är omedveten om är att Hardin gjort ett vad med sina kompisar att han kan komma få Tessas oskuld, ett vad han bittert kommer att få ångra då han ofrivilligt dras mer och mer till Tessa .” Du har förstört allt! Skriker jag. Du tog något från mig som inte var ditt Hardin. Det var avsett för någon som älskade mig, älskade mig på riktig. Det var hans, vem han nu är, och du tog det – för pengar? Jag förstörde min relation till min mor, jag gav upp allt! Jag hade någon som älskade mig, någon som aldrig skulle såra mig så som du gjort. Du är vidrig”. Hon går från ett dumt vad till en verklig person, han finner att han faktiskt tycker om Tessa och får honom att vilja vara en bättre människa, en bra människa för Tess. ” Jag älskar dig verkligen Tessa, jag älskar dig mer än något annat. Jag tänkte berätta för dig”.

6.3 En enda natt

Natalia De la Grip är född in i elitens överklass, en kvinna som har valt att gå sin egen väg. Hon har skapat sig ett rykte att vara en av Sveriges skickligaste finanskvinnor. I stävan att få tillträde till en ledande position i familjens miljardimperium Investum. En position som näst intill är omöjlig att nå då den styr av en patriarkal fader och bror med en styrelse full av mansgrisar. Vilka anser att kvinnans roll av tradition skulle vara en som står bredvid mannen och vara representabel och ta hand om familj samt hem. Hon träffar familjens ärkefiende David Hammar riskkapitalisten över lunch vilket David har insisterat på. Intet helt ont anande att denna David som beskriv som, en nyuppkomling med rykte om sig inom finansvärden att hans rikedomar bygger sin grund från hänsynslöshet, kylan i hur han kapar storbolag och sålt dem i stycken.

David Hammar har en dold agenda hans mål är att krossa Investum, detta är en personlig vendetta mot vad familjen De la Grip gjort mot honom och hans familj. David född som en arbetarson fick som strulig tonåring börja på en fin internatskola. En skola där han utsattes för mobbning främst av Natalias storebror. Men David vek sig aldrig, detta utmynnades i en våldtäkt på Davids lilla syster och familjen De la Grip med sina pengar, adliga anor samt kontakter mörkade hela händelsen

Natalias och Davids lunch ledde till en omedelbar attraktion, en attraktion ingen av dem kunde glömma. Trots Davids förakt mot överklassen, trots att han var på väg att krossa Investum kunde det väl ändå inte skada att tillbringa en enda natt tillsammans med Natalia. En enda natt ledde till flera, och attraktionen började sakteligen led till kärlek. Då David fann att Natalia inte var som resten av familjen De la Grip, hon var en outsider trots hennes adliga bakgrund. Men denna kärlek var omöjlig med Davids undanhållna agenda och han visste att han skulle krossa Natalia på kuppen. Och krossar Natalia är det han gör, hon förlorar sin kärlek, familj, sitt jobb

och på allt detta finner hon även att hon har blivit gravid med Davids barn ”En ensam, lättlurad kvinnas desperata fantasi. Ja han hade utnyttjat henne. Men hon hade också låtit sig utnyttjas, fastän hon borde vetat bättre. Gott så. För mötet med David gav henne konstigt nog någon sorts energi tillbaka. Nu såg hon kylan i hans blick och insåg att hon inte betytt något för honom, hade hon äntligen nått botten. Och från botten fanns bara en väg – uppåt”.

6.4 Analys 1

Femtio nyanser av honom, *När vi möttes* samt *En enda natt* följer narrativa strukturer av heteronormativa mönster. De är berättelser gjorda från ett heteronormativt perspektiv där kvinnor och män möts och åtrå varandra.

Dessa berättelser och då främst *Femtio nyanser av honom* och *När vi möttes* kan tolkas utifrån radikal feministisk teori och Queer teorins beskrivningar av heteronormativa genusordningar som givna representationen av mannen som norm och kvinnan som den andre genom framställandet av de kvinnliga och manliga huvudkaraktärerna.

De kvinnliga huvudkaraktärerna i dessa böcker förväntas hela tiden till viss del underfoga sig männens nycker men de är också de enda som tillåts att göra motstånd, i *När vi möttes* beskrivs Tessa motstånd ” Jag vill inte att han ska ha makten över mig och dessutom vinna” och i Anastasias fall kommer motståndet ifrån hennes undermedvetna ”Mitt under medvetna har vaknat [...] Han tänker göra dig till en billig sexslav verkar det som. ÄR DU INTE RIKTIGT KLOK? Nu skriker hon åt mig också” det styrker Ambjörnsson (2004) beskrivningar vilka tidigare har nämnts om den normativa femininiteten. Där idealkvinna bör äga egenskaper som kontroll, mottfullhet, försiktig, omhändertagande, äga empati samt vara inkännande. Utöver det bör idealkvinnan utifrån heteronormen inte vara för passiv, väntande eller undfallen. Idealkvinnan ska också vara en tänkande samt agerande om än relativt underordnad mannen. Anastasia i *Femtio nyanser av honom* genom att bli mer följsam ”Varför sa han att han inte kan älska? Jag kommer göra allt han begär av mig” Medan Tessa i *När vi möttes* hela tiden försöker hjälpa Hardin att komma över sitt dåliga självförtroende vilket skapar kaos runtomkring dem, ”Hardin är sårad, det är därför han betar sig som han gör[...] han sårar alla i sin närhet”.

Vidare i dessa berättelser finns betydande bakgrunds förklarings till männens beteende men också karaktärsdrag. Christian adopterades i unga år in i en rik familj vilket han aldrig riktig kände samhörighet med, då han är stark känslomässigt är skadad från tiden då han levde med sin mor, som var en prostituerad narkoman. Medan Hardins bakomliggande förklarings modell handlar om en frånvarande fader som är alkoholist samt med en mor som tillåter honom att bete sig lite som han själv behagar. Men det finns också en tydlig bakgrunds förklaring till Tessas

beteende i *Hur vi möttes* ”Pryd, jag är inte pryd, men jag har arbetat och pluggat hårt för att komma hit och efter min far lämnade oss har min mor slitit för att jag ska få en bra framtid. Tessa är hårt kontrollerad från sin mor som ägnat all hennes tid att forma Tessa till en ”riktig kvinna”.

Männen i de här två berättelserna ges tillstånd att vara kontrollerande, arroganta, dominanta, säga elaka saker till sin kvinna, straffa sin kvinna, med mera. De här typerna av representationer av heterosexuella relationer som fram kommer i dessa böcker kan alltså tolkas enligt radikalfeministerna som en politisk plats där mäns hegemoni över kvinnor brukas. Detta kommer fram i *Femtio nyanser honom* ”Varför behöver du kontrollera mig? För att det tillfredsställer ett behov jag har som aldrig blev tillgodosett när jag var liten. Så det är dags att gå i terapi då? Jag har inte tänkt på det så, men det kan man nog säga[...] Men du en sak förstår jag inte- ena ögonblicket säger du att jag ska trilskas och i nästa säger du att du gillar när jag är uppstudsig. Det är en svår balansgång[...] Det förstår jag. Men du verkar ju ha klarat dig bra hittills. Och till vilket pris? Jag känner mig ofri. Jag gillar när du är ofri”.

Radikalfeministerna menar också att våld samt sexualitet är blandade uttryck för hegemoni i det patriarkala samhället vilket *Femtio nyanser av honom* också anspelar mycket på ”Ja om du hade varit min så skulle du inte kunna sitta på en vecka efter allt elände som du har ställt till med ” Vidare så representeras Christian ” Han är inte normal. Han har behov som jag inte kan tillfredsställa [...] Jag vill inte att han slår mig på det viset mer, aldrig någonsin. Jag tänker på de fåtal gånger som han slagit mig och inser hur varsam han varit i jämförelse med nu. Är han nöjd nu?” Då män ofta återfinns i de mest betydelsefulla positionerna i samhället har sexualiseringen inflytande för kvinnors livsvillkor, likväl för att finna kärlek men också för att få självförtroende Tollin & Törnqvist (2014, s. 70). Sådana tendenser kan skönjas i *Hur vi möttes*” Bara för att han var snäll mot mig idag fick jag för mig att- ja vadå? – att han skulle bli min pojkvän? Jag skrattar mellan snyftningarna åt hur dum och naiv jag är. Jag kan inte vara arg på Hardin. Han sa åt mig att han inte blir ihop med tjejer, men vi hade ju så roligt idag, han var trevlig och lekfull, och jag trodde att vi verkligen höll på att bygga upp någon sorts relation. Men det var bara teater, så att han skulle få komma innan för mina trosor”.

Utifrån analyserna av *Femtio Nyanser av honom* och *När vi möttes* kan Moody (2006) feministisk forskning inom populärkulturen kopplas samman, då förståelsen av populärkulturella texter alltså kan agera inom områden på vår historias kulturella praxis. Vidare belyser Lindgren (2009) också vikten av feministiskt perspektiv på forskning inom populärkulturen. Då de har påpekat på vilka sätt populärkulturen marginaliserar samt stereotypiserar kvinnor. Men det är inte bara kvinnorna inom populärkulturen som tenderar stereotypa. Lindgren (2009) nämner överlag att könsroller i populärkulturen är könsstereotypa. Där kvinnorna presenteras som sexobjekt, mödrar, hemmafruar etc. medan männen återges som överordnade och dominanta.

Boken *En enda natt* är en heteronormativ berättelse då den också berättar om ett möte mellan man och kvinna som på direkten faller och åtrår varandra. Men den här boken utmanar också den heteronormativa ideologin som skildrat ovan. Moody (2006) beskriver i sin forskning att populärkulturella texter kan bidra till att vedertagna normer kan verka vacklande och inte helt självklara. I analysen av *En enda natt* ligger inte lika stor vikt vid att kolla studiet om heteronormativa ideologier utan istället kolla på hur nya betraktelsesätt kan omforma eller vara som en motvikt till rådande ideologier (Lindgren 2009, s. 77). Författaren till *En enda natt* är genusmedvetenheten. Det syns i beskrivningarna av Natalia som huvudkaraktär. Hon framställs på ett sådant sätt som vanligen uttrycker traditionella maskulina drag som, tuff, stark med mera och hon skildras som ett siffergeni i en mansdominerad bransch. Den manlige huvudkaraktären David å ena sidan beskrivs ganska stereotyp, som stark, manlig, hänsynslös riskkapitalist, men där finns också en annan sida av honom i egenskap som jämställd, han, månar om att anställa lika många kvinnor som män i hans företag.

6.5 Intervjuer

6.6 Kvinna 27 år.

Ser på idealkvinnan ur två perspektiv. Del sitt eget där hon anser att man får se ut hur man vill men börjar berätta om hur samhället påverkar henne, det hon ser i filmer eller H & M katalogen som exempel. Kvinna 27 år, anser utifrån samhällets norm ska idealkvinnan vara snygg, smal, gärna ska hon ha det perfekta håret när hon vaknar. Denna Idealkvinna är en kvinna som är till lags, hon är varken för tyst eller högljudd utan lagom. Hon säger att denna syn är gammeldags och förfäras över att vi i synen på kvinnor inte har kommit längre. Kvinnan ”ska bara vara där och se bra ut”.

Den ideala kvinnan är någon som står upp för sig själv, vad hon tycker och tänker. Hon bryr sig inte vad andra tycker om henne för hon besitter en självkänsla samt självständighet. Kvinna 27 år påpekar att det inte är så viktigt om en kvinna är ”snäll, dum, eller naiv” så länge man är självsäker så syns det utåt. Medan den icke ideala kvinnan i utseende är motsatsen till samhällets idealbild av kvinnors utseende. Hon är tjock, har kort hår för stora glasögon, en kvinna som vinklas i media, särskilt i film som den annorlunda.

Kvinna 27 år skulle inte klassa sig själv som en idealkvinna, det hänger tätt samman med samhällets idealsyn på kvinnor. Hon berättar att hon aldrig har känt att hon passar in även fast hon anser sig själv inte var så extrem av sig. Hon anser att ”man är aldrig tillräcklig för att vara snygg i vad samhället säger [...] man kan alltid gå ned lite i vikt, man kan alltid färga håret lite

mera”. Något som Kvinna 27 år tänker att hon har förstått nu när hon blivit äldre att det spelar inte så stor roll, men tankarna ligger ändå och gnager där lite i bakhuvudet. En tro att andra människor förväntar sig att som kvinna ska man se ut och vara som samhället beskriver idealet.

Kvinna 27 år talar mycket om samhällets förväntningar på kvinnor när de har blivit mödrar. Det är en kvinna som alltid ska hålla skenet uppe inför andra. Vikten av att göra saker rätt för syns skull som till exempel att hämta barnen tidigt på förskolan, inneha ett bra jobb med bra lön med mera, inte för sin egen skull. I och med det pointerar hon åter att en idealkvinna enligt henne är en kvinna som vågar säga stopp, nu orkar jag inte mer, nu vill jag inte hålla skenet uppe. Här berättar hon mycket om den skeva fördelningen mellan förväntningar på kvinnor och män som föräldrar. Där den ”klassiska” mannen bara gör roliga saker med sina barn samtidigt som han är familjens huvudförsörjare, Som huvudförsörjare i familjen ska inte han heller bli ifrågasatt när han måste jobba över medan kvinnan när hon behöver jobba över som exempel så är det upp till henne att lösa problemet, vem ska vara barnvakt med mera för att en moder ska lösa sådant. Vidare påpekar Kvinna 27 år att hon inte själv känner sig som vuxen just för att hon inte har barn eller gjort en karriär så som det förväntas att man ska göra för att vara en riktig kvinna.

Kvinna 27 års tankar rörande idealmannen, önskar hon att utseende inte ska spela så stor roll för henne men påpekar ändå med ett skratt att det gör det visst. Dock är Kvinna 27 år mycket noga med att pointera att samhällets manlighetsideal, vilket handlar om hetsen på män att de ska vara ”vältrände att de nästan spricker” inte är något hon är fixerad vid utan anser det idealt vara hysterisk. Däremot önskar Kvinna 27 år att mannen helst ska vara större än hon men hur han ser ut ljus, mörk är inte viktigt, dock får han gärna ha hår på huvudet och skägg. Skägg nämner Kvinna 27 år är ett sådant här tidsutseendeideal och att sådant blir hon lite påverkad av. Vidare beskriver hon att den ideala mannen är jättesjälvsäker men samtidigt väldigt ödmjuk. Han får gärna komma hem med blommor till sin kvinna, öppna dörren, dra ut stolen och sådan saker. Kvinna 27 år talar här om en dubbelhet i vad hon önskar av en man men samtidigt pointerar att det är ”gammeldagsskit, som att jag inte är självständig nog”.

Ytterligare berättar hon att hon föredrar män som inte ”mesar sig fram i livet” De ska kunna fatta egna beslut samtidigt som de ska kunna diskutera samt kompromissa fram beslut. När hon är i en relation med någon är det viktigt för Kvinna 27 år att mannen ska äga en viss typ av självständighet, där det är okay att göra saker på olika håll, hon vill inte ha en man som är beroende av henne.

Motsatsen till den idealmannen beskriver Kvinna 27 år som de här männen hon tycks se överallt. De är lönnfeta män som tillsynens verkar lata men hon säger också att det bara är

fördomar för hon känner inte dessa människor. Vidare talar hon om dessa män vilka verkar ha slutat att bry sig om sig själva, att det inte handlar om dessa män ska gå ned i vikt eller trimma skägget. Utan att de helt enkelt har slutat att vårda sitt eget yttre.

Hon poängterar vidare att den icke ideala mannen är lat. En man som säger till sin omgivning att de inte bryr sig men att de faktiskt gör det och sådant lyser igenom. Här drar hon paralleller till kvinnorna att det kanske handlar om att dessa män kanske känner att de aldrig varit tillräckliga, inte riktiga män så som samhället säger att de ska se ut samt vara. En man som är osäker, vilket inte tar för sig i lika stor utsträckning såsom män anses bör göra.

6.7 Kvinna 33 år.

Beskriver idealkvinnan först ur perspektivet hur hon har blivit präglad att se på idealet. Då anser Kvinna 33 år att det är en kvinna som är väldigt mån om sitt utseende och bryr sig mycket om hur hon framställer sig själv. Idealkvinnan ska ha fint hår, fin hy, sminka sig, vara välklädd samt lukta gott. Kvinna 33 år beskriver även att idealkvinnan ”ska ha lite skinn på näsan men ändå inte höras för mycket”. Det är en kvinna som kan hålla flera bollar i luften, sköta hemmet med allt vad det innebär som städa, tvätta, sköta barn. Samtidigt ska hon gärna vara social med familj och vänner och besitta ett bra jobb. Då Kvinna 33 år anser att en idealkvinna har barn och familj utifrån samhällets idealbild av kvinnor.

Sedan tar hon upp sin egen syn på idealkvinnan, fri från tankar som hon har blivit på prackad/präglad av andra. Här berättar hon att idealkvinnan är en jordnära kvinna som vågar gå till ”Ica utan smink”. Hon är naturlig, men kan klä upp sig till fest, men är mån om sitt utseende utan att behöva dra det till överdrift”. Denna kvinna är stark, trygg i sin egen vilja, drömmar och mål. Det är en kvinna som inte ber om ursäkt för sin existens och hon är inte rädd för att ta för sig. Kvinna 33 år berättar att idealkvinnan är självständig men samtidigt ödmjuk.

Kvinna 33 år beskriver att motsasen till idealkvinnan är kvinnor som är väldigt högljudda, skrikiga, gapiga med ett språk som inte är välutbildat. De är lite slappa, har smutsiga mjukisbyxor, röker cigaretter. Den icke ideala kvinnan beskriver hon också som en kvinna vilket fogar sig efter allt och alla, en kvinna som är beroende av en man/förhållande. Kvinnor som lever sina liv genom andra vilka kan uppfattas som lite mesiga, tysta, har ingen egen vilja och lever sina liv i bakgrunden.

Vidare beskriver sig Kvinna 33 år sig själv idag att hon är närmare idealet som kvinna än hon varit i sina yngre dagar. Hon berättar att sett från hennes relationsbakgrund har hon då släppt allt och glömt bort sig själv. ”Jag har i alla förhållanden inte varit en idealkvinna som jag anser

att en idealkvinna är. Någonstans släpper jag mitt liv och det jag vill göra, liksom för att någonstans alltid göra allt för dem [...] i ett av mina förhållanden gick det riktigt illa för att jag hade det beteendet”. Idag har Kvinna 33 år önskan att bli sedd utifrån som en social kvinna med mål i livet, en kvinna som folk ser upp till och gillar att vara i närheten. Rädslan av att bli bedömd av män beskriver hon som större än av kvinnor, det är i mötet med män hon börjar tänka att man bör vara på ett visst sätt. Samtidigt som hon önskar att träffa en man som gör att hon inte behöver tänka på vem hon ska vara eller vem hon är.

Vidare beskriver kvinna 33 år att en idealman för henne är en familjeman, en man som har en bra relation till sina föräldrar, syskon. Det är en man som prioriterar familjen. Enligt henne så säger det någonting om män att de just prioriterar familjen. Det visar på en man som bryr sig om andra och som skulle bry sig om sin egen familj, en man med ett varmt hjärta. Kvinna 33 år beskriver ytterligare trots att hon vill ha en ödmjuk, go kille vill hon också ha lite manlighet. En typ av man som har lite dominans över sig eller driv i sig. En gentleman med pondus, han drar ut stolen till sin kvinna, kan ta kommandot i sängen ”lite mer utav det råa, typ”.

Motsatsen till idealmannen beskriver Kvinna 33 år som en man som sitter i soffan med en ölburk i handen och anser att det är en kvinnas jobb att sköta allt. Det enda han behöver göra är att gå till jobbet. På jobbet är det knappt att han behöver göra något heller. Från ett annat perspektiv beskriver kvinna 33 år också den icke ideala mannen är mesig, inte tar för sig eller tar kommandon.

6.8 Kvinna 34 år

Beskriver idealkvinnan som moderlig vilket hon menar är en empatisk kvinna som kan ta in andras perspektiv på ett öppet sätt och kan omvandla det. Den kvinnan tar hand om andra före sig själv. Idealkvinnan är också trygg och stabil. En kvinna som kan stå upp för sina åsikter och göra sin röst hörd samtidigt som hon är lyhörd och öppen för andras lika värde. Idealkvinnan lyssnar på andras åsikter men ändrar inte sin åsikt för det. Kvinna 34 pointerar starkt att ”en kvinna ska alltid vara idealet vare sig hon är mamma eller inte”. I utseende har idealkvinnan långt hår, inte smal men sund. En kvinnokropp med kurvor utan att vara överviktig.

Motsatsen till idealkvinnan berättar Kvinna 34 år är en överviktig kvinna som lever osunt. Någon som inte bryr sig om sitt utseende. Är nedgången med smutsiga kläder på sig. Den icke ideala kvinnan har manliga drag beskriver hon. Med det talar hon om kvinnor som bara bryr sig om sin egen karriär, att tjäna mycket pengar. Den kvinnan bryr sig inte om vad andra tycker och står bara upp för sin egen åsikt, hon saknar helt empatisk förmåga.

Idealmannen berättar Kvinna 34 år, är en grov man, med manliga drag som grova käkben och grov som helhet. Det är en vältränad man men inte övervältränad. Det är en typ av man ”som bryr sig om sitt utseende för att man själv mår bra då, inte för att andra ska tycka att man ser bra ut. Utan tänker på att se bra ut för sig själv”. De ska kunna matcha sina kläder och ”inte se ut som clownen när de går ut, för att ingen har lagt fram kläder till dem”. Vidare ska de ha humor och äga en trygghet som inte blir platt.

Kvinna 34 år särskiljer idealmannen åt då det gäller dem som fäder. Fadersgestalten ska vara mer åt idealkvinnan. Han ska besitta egenskaper som lugn, empatisk, pedagogisk medan idealmannen hon kan möta på krogen inte behöver besitta dessa egenskaper, ”där kanske det räcker med om han är snygg, tyst och ser lite arg ut”. Vidare beskriver Kvinna 34 år att valet av män ser olika ut innan hon fick barn och efter barnen. Nu ser valet helt annorlunda ut, dessa män behöver inte äga faderliga egenskaper. Dessutom påpekar hon att män innan de blir fäder inte behöver besitta alla dessa faderliga egenskaper hon har beskrivit, men att de ska ta fram de egenskaperna när det väl har blivit pappor.

Den icke ideala mannen beskriver Kvinna 34 år som en man vilket inte bryr sig om sitt utseende, han är lönnfet, osund, ovårdat skägg, har fula kläder som exempel Foppatofflor eller sandaler med strumporna på.

Den icke ideala mannen som fader är en man som aldrig ställer upp på sin familj, dyker inte upp på föräldramöten med mera. Kvinna 34 år beskriver att hon inte vill ha en man som bara tänker på sin karriär och inte ger någon tid alls till familjen och barnen. En man som är mer frånvarande än närvarande. En typ av man som är uppblåst och egocentrisk.

6.9 Kvinna 38 år

I karaktärsdrag beskriver kvinna 38 år att idealkvinnan är stark, hon har gott självförtroende, är självsäker, med stark integritet men samtidigt ödmjuk. Kvinna 38 år beskriver sin syn på idealkvinnan som naturligt vacker. En kvinna som tar hand om sig själv, ser till att hon mår bra i livet. En kvinna som tar hand om sin hälsa och är lycklig med sitt liv.

Medan hon beskriver den icke ideal kvinnan som nedtryckt eller en kvinna som låter sig bli nedtryckt samt låter andra vara nedlåtande mot henne. En kvinna som inte har någon egen identitet. Vidare beskriver Kvinna 38 år att motsatsen till idealkvinnan antingen är sjaskig och inte tar hand om sig själv och sin hälsa eller går åt motsatthåll och bryr sig alldeles för mycket om sitt utseende så tillvida att de behöver skönhetsoperera sig själva.

Kvinna 38 år beskriver sig själv idag som en kvinna mot idealet, men när hon var yngre berättar hon att hon tenderade att vara en kvinna som varken vågade synas eller höras. Sa inte vad hon tyckte eller tänkte förutom till sina närmaste. Hon upplevde sig själv som osäker och funderade på vad andra skulle tycka om henne. I dag berättar Kvinna 38 år att hon upplever en mognad vilket gjort henne självsäkrare.

Idealmannen beskriver Kvinna 38 år som en man som mår bra, tar hand om sin hälsa. En man som är naturlig blir vackrare. Hon berättar att hon föredrar män som ser fräscha och välvårdade ut, ”en man med snälla ögon”. Vidare talar hon mycket om insidan av en man, känner hon mannen och tycker om honom blir han automatiskt vackrare i hennes ögon.

Medan idealmannen är vårdad beskriver Kvinna 38 år att motsatsen är ovårdad med ”flötigt hår”. En kille med stor ölmage som äter chips, med trasig t-shirt. Det är en man som inte tar hand om sig själv men ändå tycker att han är cool.

6.10 Kvinna 44 år

Framställer idealkvinnan som självständig, hon tar för sig och är trygg i sig själv. Hon är bekväm med sitt utseende oavsett drag och attribut.

Motsatsen beskriver hon är en kvinna som är osäker och otrygg. Den icke ideala kvinnan framhäver inte sin egen vilja eller åsikter. Hon står i en beroende position till andra, både i karaktärsdrag samt utseende.

Kvinna 44 år beskriver sig själv som en idealkvinna idag då hon har gått igenom faser i livet där hon inte var en idealkvinna som hon tänker sig kring vad icke idealet är för henne. Det är karaktärsdrag hon själv en gång i tiden besatt, men att hon har genomgått en process med åren som gjort att hon har kunnat förlika sig med sig själv.

Idealmannen berättar Kvinna 44 år, är en man med pondus. Han ska vara trygg i sig själv men ändå inkännande. Vidare beskriver hon att hon brukar föredra alfahannarna, det är en man enligt henne som är idealmannen. En driven man med pondus som får saker gjorda och ställer sig först i ledet. Egenskaper som Kvinna 44 år anser vara attraktiva, för de utstrålar säkerhet och handlingskraft.

Motsatsen till idealmannen beskriver hon är en man som är ”needie”, någon med stort bekräftelsebehov. Här beskriver Kvinna 44 år, att flera utav hennes tidigare partners ägt dessa egenskaper. De har haft vissa svagheter, svagheter som hon har haft svårt att förlika sig med.

6.11 Analys 2

Kvinnorna ger en ganska likstämmande bild av idealkvinna ur perspektivet att hon ska vara stark, ha lite skinn på näsan våga säga ifrån, vara självständig och äga en stark självkänsla detta framställande av femininitet(er) kan visa på genusordningars sociala konstruktioner är till viss del i rubbning, Fahlgren (2007) beskriver att könsformade praktiker är tidsbundna kontexter som påverkar synen av vad en kvinna och man ska vara. Men som kontrast till den starka kvinnan som vågar höras, målas en bild fram där kvinna är ”lagom”, hon ska äga egna åsikter och våga föra fram dem, men i kvinnornas berättelser kommer det fram att kvinnor inte får vara gapiga, höras för mycket, använda ovårdat språk med mera. Men å andra sidan framställer berättelserna av kvinnorna också en heteronormativ bild av femininitet(er) där kvinnan ska vara ödmjuk, moderlig, äga empati, omvårdande och dessa framställningar av idealkvinnans kontraster befäster Ambjörnsson (2004) beskrivningar av normativ femininitet.

Kvinnornas beskrivningar om mannen som ideal berättas mer i termer som Connell (2005) benämner som den medskyldige mannen då Lindgren (2007) beskriver att det är få män som lyckas vara den hegemoniska mannen, trots att det är idealet. Men att majoriteten av männen vinner på detta ideal. Den medskyldiga manlighetens position oavsett om han är en god familjefar, snäll mot sin kvinna får patriarkal fördelar, de behöver inte ens införliva den stereotyp maskulinitet(en). Kvinnornas beskrivelser av idealmannen går i linje med ord som, de ska ha pondus, ta för sig, vara stark, stor, grov, sund, vältränad (men inte så han spricker), gentleman med mera. Denna bild förstärks av kvinnornas berättelser av den icke ideala mannen, där beskrivs han som lönnfet, lat, mansgris får inte ”mesa” sig fram i livet. Butlers begrepp performativitet som nämnts tidigare, tycks stämma in i det här fallet. Varje gång en kvinna berättar hur en man bör var, så blir kvinnor indirekt medskapare i mäns repeterande imitationer av manlighet, för i denna kontext förväntas de två könen åtrå varandra. Men detta gäller också för imitationer av upprepande handlingar för kvinnor. Det är dessa upprepande handlingar som återskapar illusionerna av genusordningar som vi ser dem i dag.

Vidare i analysen framgår att ålder har betydelse för kvinnors syn på femininitet(er) och maskulinitet(er). De äldre kvinnornas berättelser handlar mer om självkänsla både hos männen samt kvinnorna. Detta premieras just för att de gått igenom fler faser i livet som har stärkt dem. Men de kan också tolkas som att de har lyckats bättre i att leva efter heteronormens förväntningar. Då Kvinna 27 år som exempel, beskriver sig själv som inte vuxen då hon inte har skaffat sig varken familj eller karriär.

7. Diskussion

Framställandet av manlighetsideal och kvinnlighetsideal i erotisk kvinnolitteratur samt i intervjuerna befäster till viss del heteronormativa ideologier med det menar jag de konstruktioner som förmedlas genom bestämda meningssystem vilka kan används som verktyg av samhällets dominerade grupper (Lindgren 2009, s. 77), där heterosexuella är den dominerande gruppen i vårt samhälle och heteronormativiten är den dominerande ideologin i vår samtid. Dock återspeglar inte ideologier verkligheten men de kan forma de sätt vi människor uppfattar den. Här ser jag att populärkulturella texter kan äga makten att antingen reproducera rådande dominerande ideologier eller fungera som en motvikt till dem. Då populärkulturella texter når den stora massan av människor. För att berätta är att definiera världen och den som gör det besitter därmed makten att säga något om vår samtid. Texter förekommer i nästan alla sammanhang i vårt samhälle och texter påverkar oss människor vare sig det är medvetet eller omedvetet. Texters olika berättandeformer bidrar till att forma människors föreställningar om hur individer och dess samhälle är eller bör vara (Boréus 2011, s. 131).

Böckerna i jämförelse med intervjuerna upplever jag som ganska platta överlag, i sina beskrivningar av femininitet(er) och maskulinitet(er). Den erhåller en sådan stereotyp förenklad bild av den heteronormativa sexualiteten. En bild av manlig dominans och kvinnlig underkastelse taget till sin spets. Det må vara som Vivanco (2012) beskriver då hon framför att hjältinnorna i dessa texter på ett eller annat sätt framstår som segrare i slutet. Robyn Donalds nämns av Vivanco (2012) då hen skriver i samma linje. Donald anser att det är just denna seger över den manliga dominansen som särskilt behagar kvinnliga läsare inom denna litterära genre. Hjältinnan behärskar aldrig hjälten utan hon erövrar hjälten. Det är just denna njutning av erövring som får kvinnor att läsa dessa böcker. Men säger vi inte till kvinnor då indirekt att denna sortens man är åtråvärd, en sådan sorts man som vi kan förändra och erövra? Men då frågar jag i mitt stilla sinne varför väljer kvinnor som skriver böcker till kvinnor att göra hjälten till sådana osympatiska män rent utsagt, är det inte dags för den här litterära genren att premiera en annan typ av man, den trevliga mannen som alltför ofta kommer i skymundan i den här litterära genren.

Genus som Söderberg & Frih (2010, s. 22), nämner är komplicerade sociala, kulturella och diskursiva processer som skapar olika villkor för män och kvinnor och därmed ger dem olika förutsättningar samt sociala positioner. Men de är inte beständiga utan förändras hela tiden. Jag är av den åsikten att kvinnor lika mycket som män är delaktiga i reproduktioner av rådande

genusordningar samt på så vis blir vi också medaktörer till rådande normsystem av femininitet(er) och maskulinitet(er).

Det kan jag se i intervjuerna med kvinnorna är att en del av dem lägger vikt vid samhällets yttre påverkan på synen av en ”riktig” kvinna. Medan de i samma andetag säger att så borde den inte vara, har vi inte kommit längre. En del av dem vidhåller att en kvinna alltid ska äga empatiska, moderliga, inkännande sidor medan någon annan kvinna säger stopp där, kvinnor behöver inte alltid vara superhjältar som kan hålla alla bollar i luften samtidigt, att det ligger en större styrka i att våga säga ifrån, nu orkar jag inte mer. Deras berättelser ger mig en djupare bild av förväntningar på femininitet(er) ur olika kontexter, det är inte lätt att vara rätt sorts kvinna inom heteronormen.

Bilden av maskulinitet(er) som berättas i intervjuerna befäster till stor del den hegemoniska manligheten som patriarkat, men för det mesta stöter vi sällan på denna man. Utan det är större sannolikhet den medskyldige mannen vi kvinnor i allmänna drag reproducerar genom de förväntningar vi har på dem som partners, fäder älskare med mera. Mannen som på så vis tillåts alla patriarkala fördelar vilket gör oss kvinnor till den andre i samhället. Det intressanta i intervjuerna var de stora särdragningar en del av dem gjorde. Då de särskilde på män innan de blev tilltänkta som eventuell förälder och efter. Mannen ska alltså åt ena sidan ta kontrollen, vara lite dominant och veta vad han vill till att bli ödmjuk, omhändertagande och inkännande familjefar.

Detta visar på en dubbelhet både för kvinnorna samt män. Så min slutsats blir att både femininitet(er) och maskulinitet(er) inom heteronormen hela tiden balansera på en skör tråd inom ”lagom” marginalen för att balansera upp de skiftande förväntningar av kvinnlighet och manlighet som reproduceras idag.

8. Sammanfattning

Studiens syfte har varit att undersöka kvinnors delaktighet i reproduktion av heteronormativa förväntningar på kvinnlighet och manlighet genom narrativmetod, analysera böcker inom erotisk kvinnolitteratur samt intervjuer med kvinnor. Studiens fokus handlade om samtidens framställande samt representationer av femininitet(er) och maskulinitet(er). Genom frågeställningarna, *Hur framställs heteronormativ femininitet(er) och maskulinitet(er) i erotisk kvinnolitteratur? Hur framställer kvinnor sin syn på femininitet(er) och maskulinitet(er)?*

Studien kopplades samman med radikal feministisk teori rörande det manliga patriarkatets roll som hegemoni i samhället samt queerteorins definitioner av genus och heteronormativitet. Studien innefattade också inslag av feministisk forskning rörande populärkulturen.

Utifrån mitt syfte samt frågeställning har jag kommit fram till att kvinnor är delaktiga i reproduktionen av heteronormativa förväntningar på kvinnlighet och manlighet. Dels genom valet av framställande representation av femininitet(er) och maskulinitet(er) i den erotiska kvinnolitteraturen. Men erotisk kvinnolitteratur kan också åt andra sidan ibland verka som mot vikt till samtidens rådande heteronorm. Med det vill studien ha sagt i ren socialkonstruktivistisk anda att all vår kunskap om omvärlden är föränderlig, då verkligheten är relativ och skiftar beroende på vilket perspektiv som väljs.

I intervjuerna från kvinnornas berättelser kom däremot en mycket djupare samt mer komplext framställande av femininitet(er) och maskulinitet(er) i jämförelse mot "sagens" ganska så stereotypa generaliseringar av den heteronormativa genusordningen. Kvinnornas berättelser framställer i stort heteronormativa femininitet(er) och maskulinitet(er). Men den visar också på en skiftande dubbelhet rörande "idealkvinnan" och "idealmannen". Här är genusordningarna lite mer flytande. Kvinnornas berättelser framställer inte bara representationer av mannen som norm och kvinnan som den andre.

9. Litteraturförteckning

Boreús, K. (2011). Texter i vardagen och samhälle. I Ahrne, G. & Svensson, P. (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Malmö: Liber, ss. 131-149.

Ambjörnsson, F. (2004). *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Diss. Stockholms Universitet. Stockholm: Ordfront förlag.

Ambjörnsson, F. (2006). *Vad är queer?*. Stockholm: Natur och kultur.

Ahrnstedt, S. (2014). *En enda natt*. Stockholm: Forum.

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2. uppl., Malmö: Liber.

Connell, R. (2005). *Masculinities*. 2. uppl., Cambridge: Polity Press.

James, E. L. (2012). *Femtio nyanser av honom*. Stockholm: Norstedt.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3. uppl., Lund: Studentlitteratur.

Iversen, C. (2011). Judith Butler: Makt och performativitet. I Lindblom, J. & Stier, J. (red.) *Det socialpsykologiska perspektivet*. Lund: Studentlitteratur, ss. 231-249.

Lindgren, S. (2007). *Sociologi 2.0: samhällsteori och samtidskultur*. Malmö: Gleerup.

Lindgren, S. (2009). *Populärkultur: teorier, metoder och analyser*. 2. uppl., Stockholm: Liber.

Ljung, M. (2015). Feministisk teori. I Månson, P. (red.) *Moderna samhällsteorier: traditioner, riktningar, teoretiker*. 9. uppl., Lund: Studentlitteratur, ss. 220-256.

Söderberg, E. & Frih, A-K. (2010). Inledning. I Frih, A-K. & Söderberg, E. (red.) *En bok om flickor och flickforskning*. Lund: Studentlitteratur, ss. 9-33.

Todd, A. (2015). *När vi möttes*. Stockholm: Norstedts.

Tollin, K. & Törnqvist, M. (2014). Under manlig överhet. I Tollin, K. & Törnqvist, M. *Feminism i rörliga bilder*. 2. uppl., Stockholm: Liber, ss. 60-85.

Vulovic, J. (2013). *Narrativanalys*. Lund: Studentlitteratur.

Hämtade källor från internet

Fahlgren, S. (2007). Inledning Genusforskning på frammarsch. I Fahlgren, S. & Thurén, B-M. (red.) *Genusmaraton 2007: Mittsveriges genusforskare på frammarsch*. (Rapport 1/2007). Östersund: Mittuniversitetet, ss. 5-14. URN: [urn:nbn:se:miun:diva-9014](http://nbn-resolving.org/urn:nbn:se:miun:diva-9014)

Moody, N. (2006). Feminism and popular culture. I Rooney, E. (red.) *The Cambridge Companion to Feminist Literary Theory*. Cambridge: Cambridge University Press, ss.172-189. DOI: 10.1017/CCOL0521807069

Vivanco, L. (2012). Feminism and Early Twenty-First Century Harlequins Mills & Boon Romances. *The Journal of Popular Culture*, 45(5), ss.1060-1089.

DOI: 10.1111/j.1540-5931.2012.00973.x.

Bilaga

Intervjuguide

- Hur/med vilka ord skulle du beskriva idealkvinnan i utseende och karaktärsdrag?
- Hur/med vilka ord skulle du beskriva idealkvinnans motsats i utseende och karaktärsdrag?
- Vart skulle du placera dig själv som? /idealkvinna, icke idealkvinna eller någonstans mitt i mellan, beskriv.
- Hur/med vilka ord skulle du beskriva idealmannen i utseende och karaktärsdrag?
- Hur/med vilka ord skulle du beskriva idealmannens motsats i utseende och karaktärsdrag?
- Tenderar du som kvinna att föredra en viss typ av man?
- Gör du skillnad på sexuella partners och livskamrater?